

**Zondag Invocabit (Latijn voor Roept hij Mij aan)
Lezing Genesis 9: 8 - 17 en Marcus 1: 12 – 13**

Ds Hanneke Siebert

Na de preek zongen we LB 358 Water, water van de doop

Gemeente van Christus,

Slechts twee verzen uit het evangelie naar Marcus hoorden we op deze eerste zondag van de veertig dagen. Van Jezus die onmiddellijk naar de woestijn gedreven wordt en op de proef gesteld door de Satan.

Ken je klassiekers, zou ik haast zeggen! Elke eerste zondag van de veertig dagen wordt de uit één van de drie evangeliën de verzoeking in de woestijn gelezen. De voorbereidingstijd naar Pasen, begint altijd weer met dat verhaal van Jezus die veertig dagen in de woestijn verbleef.

Veertig, veertig, veertig: als een mantra keert het terug in de gebeden aan het begin van onze vieringen. Een mantra uit veel bijbel verhalen. Bij Noach regende het veertig dagen en veertig nachten onophoudelijk, Mozes verbleef veertig dagen op de berg Horeb, het volk Israël doolde veertig jaar door de woestijn. Jezus wordt veertig dagen op de proef gesteld. Allen zijn ze onderweg naar het beloofde land.

Veertig dagen fungeren dan als periode van inkeer; van omkeer, van voorbereiding, van loslaten van het oude, op weg naar het nieuwe. Moge ook voor ons, voor u en mij, deze komende veertig dagen zo zijn inwerking hebben. Je blik naar je binnenste kerend, jezelf in de spiegel kijkend en je afvragen: waar ben ik naar op weg? Wat wil ik? Wat heb ik gedaan?

In het razende tempo waarmee Marcus zijn verhaal van Jezus' leven beschrijft, hoorden we "Meteen dreef de Geest Jezus de woestijn in."

En, zo vroeg ik afgelopen dinsdag met de groep waarmee we de bijbelteksten van vanmorgen verkenden: zónder in je bijbel te bladeren: Weet u welk verhaal hier aan voorafging? Welk verhaal gaat in zowel Marcus, Lucas als Matteüs vooraf aan de verzoeking in de woestijn?

Juist! De doop in de Jordaan. Jezus wordt gedoopt, gaat kopje onder in het wassende water. En daar klinkt dan die stem. "Deze is mijn Zoon, de geliefde, in wie ik mijn welbehagen heb". De doop en dan, metéén hupsakee, door naar de droogte van de woestijn waar de Satan zich uitleeft op Jezus.

Dus; eerst de doop en meteen daarna de verzoeking.

En, weet u dan misscheinook, wat hierop volgt? Welke gebeurtenis volgt op de verzoeking in de woestijn? Welke woorden hebben we niet gehoord?

Jezus begint met de verkondiging van het goede nieuws, de openbaarmaking van het evangelie neemt zijn aanvang. "De tijd is aangebroken, het Koninkrijk van God is nabij, kom tot inkeer!"

Na de verzoeking begint de verkondiging.

We laten Jezus voor nu even in de woestijn, en richten onze aandacht op dat andere verhaal vanmorgen: Dat verhaal van Noach. We hoorden natuurlijk alleen maar een klein stukje van dat lange verhaal.

Maar, het is ons zo bekend: God die er genoeg van heeft, van de puinhoop die de mensen ervan gemaakt hebben. Hij is helemaal klaar met de mensen. God heeft zijn schepping failliet verklaard. Hij besluit om op radicale wijze helemaal opnieuw te beginnen.

Is deze mogelijkheid niet ook vaak bij mensen opgekomen? De idee om op radicale wijze schoon schip maken, om vlekkeloos en als nieuw verder te gaan? Het kwaad en de kwaadwilligen in één grote, definitieve eindoplossing weg vagen. Endlösung, genocide, noem alle vormen maar op waarin mensen getracht hebben zich in één keer alle "problemen" te ontdoen.

Maar per saldo blijkt het nooit iets op te lossen. Noach en zijn familie brachten in de ark alle problemen van de vorige wereld mee. Nooit heeft een totale uitroeiing voortuitgang gebracht.

Ook jij neemt altijd jezelf en wie jij bent, mee naar de nieuwe situatie. Totale uitroeiing om opnieuw te beginnen nooit een antwoord.

Ook God komt tot dat besef. Een nieuwe hemel en een nieuwe aarde begint niet met een totale vernietiging. God realiseert zich dat een allesverwoestende vloed geen optie is om zijn problemen met de wereld op te lossen.

En zo komt God met een andere aanpak. Hij sluit een verbond.

Ik maak mijn verbond met u, zegt hij. Maar liefst zéven keer klonk in het gelezen deel het woord "verbond". Ik sluit mijn verbond. Als teken van het verbond dat ik maak tussen u en mij.

Als ik nog even de tekst verder me u mag analyseren:

Opvallend is dat het initiatief én het onderhoud van het verbond geheel bij God ligt. Ik maak mijn verbond met u, zo spreekt God. Ik sluit mijn verbond u en met alle vogels, vee, alle dieren van de aarde. Als teken van dat verbond heb ik mijn boog in de wolken gegeven. Als het teken gezien wordt, zal IK aan mijn verbond denken.

God maakt zichzelf volkomen verantwoordelijk voor het verbond tussen Hem en de mensheid. Wat de mens ook voor waanzin bedrijft, in elke vrijheid dat de mens ook zijn keuzes maakt; God zal aan het verbond denken dat Hij met de schepping, met de mens en dier gesloten heeft.

Wanneer het water u aan de lippen staat, en wanneer u alles verliest wat u dierbaar is, wanneer de vaste grond onder de voeten wegzakt; Ik zál aan mijn verbond denken; zo spreekt de Heer.

Het is Zijn belofte om de mens nooit meer alleen te laten en los te laten...

Wanneer kunnen een poging wagen, om de verhalen uit Marcus 1 naast het verhaal van Noach te leggen; en in de breedte een paar lijnen trekken tussen de beide verhalen.

Er zijn een paar bijzondere parallellen:

* De duif; de vogel die uitvliegt en terugkeert naar de ark met een olijftakje in de bek, als signaal dat de aarde weer bewoonbaar is. En de duif die met de Geest na zijn doop op Jezus neerdaalt.

* De stem uit de Hemel: jij bent mijn geliefde zoon, in jou vind ik welbehagen, als echo van de stem die zegt: ik maak mijn verbond met U en met alle levende wezens op aarde.

* 40 dagen valt de regen op de aarde, en zwelt de watermassa die alles vernietigt wat leeft.

Nadat Jezus uit het water komt, verblijft hij veertig dagen in de woestijn.

40 dagen leven op hoop van zegen, op een Woord, op een belofte. Zonder dat het zich laat zien, zonder dat het zich laat aanwijzen.

Noach die de zegen ontvangt en de opdracht vruchtbaar te zijn en talrijk te worden en de aarde te bevolken. Jezus die het goede nieuws verkondigt van een koninkrijk van God.

Je zou kunnen zeggen dat het knettert en vonkt tussen deze lezingen, zonder dat het verband zich in één zin of thema laat vatten.

De lezingen die we vanmorgen hoorden, bevinden zich allebei op het punt van belofte, van nieuwe hoop. Het zijn twee verhalen van ná de doorgang door het water. Water dat symbool staat voor chaos... Voor ondergang. In water valt niet te leven.

Maar, zo horen we vandaag, dóór dat water heen, is redding. Is leven. Door dat water heen, klinkt de stem van de belofte: Deze is mijn zoon. Nooit meer zal ik de oermachten van de chaos laten overwinnen.

Uit dat water opgeklommen, bevindt Jezus zich in de dorre droogte van de woestijn, in het land zonder hoop of uitzicht. In de landstreek waar ook de Satan, de tegenspeler, woont. Die o zo verleidelijke, redelijke, aantrekkelijke Satan. Die altijd inzet op het beetje gelijk dat hij ook altijd heeft.

Hoe houd je het daar uit?

Hoe houd je vol in je teleurstelling?

In je ervaren dat alle hoop altijd weer van jouw kant moet komen.

Hoe houd je het uit bij de wetenschap dat het niet beter zal worden?

Hoe kies je? Voor zelfbehoud. Zonder los te laten?

Hoe blijf je overeind in de wetenschap dat het is, zoals het is?

Moge dan weer die Stem weer klinken: Ik sluit mijn verbond met jou. Ik zal dénken aan mijn verbond.

Ik ga, met jou, kopje onder. En ik laat niet los wat mijn hand begonnen is.

Dat we dat aan elkaar blijven vertellen, van die belofte, van die Stem.

Mét dat we horen over Jezus is de woestijn, zien we in gedachte Hem uit het water opklimmen: Met zijn grote gelijk, spoelt hij de wereld niet weg, maar dompelt zich onder in ons bestaan. Verbindt Hij zich met mensen, in een verbond dat de dood, dat ónze dood vér overstijgt.

In Jezus gaat de Eeuwige niet als een oervloed óver alles heen, maar in een méns, dóór alles heen. Als tastbaar teken van Gods nooit aflatende trouw, zal Jezus de liefde en die trouw vasthouden terwijl Hij afdaalt, ten ondergaat in de overvloed van menselijk kwaad en falen.

Tot in het diepst van het menselijk lijden zal hij de mensen aanraken met zijn liefde.

Dat zal de enige weg zijn om het kwaad tot een eind te brengen.

Moge het zo zijn.

Amen.